

**CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE**

Zakład Służby Kryminalnej

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE NR 209

Maria Wysocka, Marek Maliszewski

**ZNACZENIE NOTATKI URZĘDOWEJ
W POSTĘPOWANIU W SPRAWACH
O WYKROCZENIA**

LEGIONOWO 2021

**CENTRUM SZKOLENIA POLICJI
W LEGIONOWIE**

Zakład Służby Kryminalnej

MATERIAŁY DYDAKTYCZNE NR 209

Maria Wysocka, Marek Maliszewski

ZNACZENIE NOTATKI URZĘDOWEJ W POSTĘPOWANIU W SPRAWACH O WYKROCZENIA

ISBN 978-83-66957-03-9 (print)

ISBN 978-83-66957-04-6 (online)

Wersja elektroniczna publikacji dostępna na stronie:
<http://csp.edu.pl/csp/e-biblioteka/1184,Materiały-Dydaktyczne.html>

Opracowanie redakcyjne: Monika Irzycka

Korekta: Ewa Kowalska

Skład: Dorota Majewska-Pilch, Kamila Kitajewska

Wydział Wydawnictw i Poligrafii
Centrum Szkolenia Policji w Legionowie

Nakład 86 egz.

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA 5

1. NOTATKA URZĘDOWA NA ETAPIE CZYNNOŚCI WYJAŚNIAJĄCYCH 7
2. NOTATKA URZĘDOWA W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDEM 11
3. ELEMENTY NOTATKI URZĘDOWEJ 13
4. PRZYKŁADOWE WZORY NOTATEK URZĘDOWYCH 16

BIBLIOGRAFIA 20

PRZEDMOWA

Opracowanie stanowi pomoc dydaktyczną dla uczestników szkoleń zawodowych podstawowych prowadzonych przez szkoły policyjne. Omówiono w nim funkcje notatki urzędowej na etapie czynności wyjaśniających oraz jako materiału dowodowego w postępowaniu przed sądem. Przedstawiono elementy, jakie powinna zawierać notatka urzędowa dotycząca ujawnienia wykroczenia, odmowy przyjęcia mandatu karnego oraz zastosowania postępowania przyspieszonego. Materiał dydaktyczny zawiera także przykładowe wzory notatek urzędowych.

Jako nauczyciele policyjni, a wcześniej funkcjonariusze jednostek terenowych służby kryminalnej oraz prewencyjnej, zdajemy sobie sprawę, jaki problem stanowi, zwłaszcza dla funkcjonariuszy rozpoczynających służbę, prawidłowe sporządzenie notatki urzędowej. W przekonaniu tym utwierdziły nas również rozmowy przeprowadzone z policjantami pełniącymi funkcję oskarżycieli publicznych w sprawach o wykroczenia przed sądem.

W związku z tym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom oraz z myślą o pomocy w przyswojeniu wiedzy dotyczącej tego zagadnienia, przedmiotowy materiał dedykujemy przede wszystkim słuchaczom szkolenia zawodowego podstawowego.

Dostosowując prezentowane treści do programu szkolenia zawodowego podstawowego, ograniczamy się do przedstawienia zastosowania notatki w zakresie dokumentowania faktu ujawnienia wykroczenia oraz dokumentowania czynności przed sporządzeniem i wniesieniem wniosku o ukaranie do sądu.

Mamy nadzieję, że niniejsza publikacja przybliży policjantom z niewielkim stażem służby omawianą tematykę i będzie stanowić istotną pomoc dydaktyczną, która ułatwi prawidłowe wykonywanie zadań służbowych w jednostkach terenowych.

Niniejsze opracowanie recenzowała starszy wykładowca Zakładu Służby Kryminalnej Centrum Szkolenia Policji w Legionowie Małgorzata Lis-Walewska, której serdecznie dziękujemy za cenne wskazówki merytoryczne.

Autorzy

1.

NOTATKA URZĘDOWA NA ETAPIE CZYNNOŚCI WYJAŚNIAJĄCYCH

Policja na podstawie prawdziwych ustaleń faktycznych ma obowiązek reagowania na wykroczenia, tak aby sprawca został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Zgodnie z treścią ustawy o Policji¹ do najważniejszych zadań Policji między innymi należy ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, jak również wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców¹.

Sposób wykonywania i dokumentowania wyżej wymienionych zadań regulują konkretne przepisy prawa, takie jak: ustawy, rozporządzenia oraz wytyczne Komendanta Głównego Policji.

Notatka urzędowa jest jedną z form dokumentowania czynności służbowych, w tym podjętych ustaleń w sprawach o wykroczenia. Niejednokrotnie to właśnie notatka urzędowa sporządzona przez policjanta po przeprowadzonej interwencji stanowi pierwszy dokument dotyczący ujawnionego wykroczenia. Zawarta w niej treść ma istotny wpływ na przebieg czynności wyjaśniających oraz sposób rozstrzygnięcia sprawy przez sąd.

Zgodnie z § 6 i § 7 zarządzenia nr 21 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie niektórych form organizacji i ewidencji czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia², sporządzona przez policjanta notatka urzędowa jest podstawą do rejestracji sprawy o wykroczenie w „RSoW” niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 5 dni od dnia otrzymania informacji o popełnieniu wykroczenia. Nadaje ona tok czynnościom wyjaśniającym w danej sprawie.

Należy zaznaczyć, iż każda notatka urzędowa w rozumieniu art. 47 § 8 k.w.³ jest dokumentem, zatem w przypadku podrobienia lub przerobienia bądź poświadzenia w jej treści przez policjanta nieprawdy grozi mu odpowiedzialność karna z art. 270 § 1 k.k. bądź 271 § 1 k.k.⁴

Prawny zakres realizacji zadań dotyczących wykroczeń określa ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁵. Czynności te prowadzone są przez uprawnione organy jeszcze przed wszczęciem postępowania sądowego w sprawach o wykroczenia. W przeciwieństwie do postępowania karnego sposób rozpoczęcia i zakończenia czynności wyjaśniających ma odformalizowany charakter. Dopiero po skierowaniu przez oskarżyciela wniosku o ukaranie, wszczęcie postępowania w sprawach o wykroczenia następuje z chwilą wydania przez prezesa sądu zarządzenia o wszczęciu postępowania, a więc na etapie postępowania sądowego (art. 59 § 2 k.p.w.).

W myśl art. 54 § 1 k.p.w. celem czynności wyjaśniających jest ustalenie, czy istnieją podstawy do wystąpienia z wnioskiem o ukaranie (np. czy czyn wyczerpuje znamiona wykroczenia, okoliczności jego popełnienia, kto jest jego sprawcą, czy ponosi on odpowiedzialność karną), oraz zebranie danych

¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.).

² Dz. Urz. KGP poz. 36.

³ Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 281, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.).

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 457, z późn. zm.

niezbędnych do sporządzenia wniosku o ukaranie do sądu (dane dotyczące sprawcy wykroczenia, tj. jego warunki rodzinne, majątkowe oraz dane dotyczące poprzedniej karalności, źródeł i środków dowodowych). Ponadto celem przeprowadzenia czynności wyjaśniających jest uzupełnienie i sprawdzenie faktów podanych we wniosku o ukaranie do sądu, złożonym przez oskarżyciela posiłkowego (art. 55 § 1 k.p.w.). Zatem w notatce urzędowej powinny być zawarte informacje dążące do ustalenia okoliczności wymienionych w art. 54 § 1 k.p.w. i art. 55 § 1 k.p.w.

Zakres czynności, które można przeprowadzić w ramach czynności wyjaśniających, nie jest ściśle określony. Jeżeli okoliczności sprawy budzą wątpliwości, dopuszczalne jest przeprowadzenie każdej czynności procesowej, np. przesłuchanie świadka, powołanie biegłego, okazanie, przeszukanie itp.

Sposób dokumentowania czynności wyjaśniających uzależniony jest nie tylko od okoliczności czynu (budzących lub niebudzących wątpliwości), ale także od ich charakteru (dowodowego lub nie)⁶. Do podstawowych sposobów dokumentowania czynności procesowych można zaliczyć: protokół, notatkę urzędową, opinię biegłego.

Wymogi formalne dotyczące dokumentowania czynności wyjaśniających regulują przepisy zawarte w ustawie – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia oraz w wytycznych nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców⁷.

W myśl art. 37 § 1 k.p.w. protokół sporządza się z każdej czynności mającej istotne znaczenie dla sprawy, a w szczególności z rozprawy, a także z dokonanych poza rozprawą czynności dowodowych, chyba że ustawa stanowi inaczej. W oparciu o § 9 tego przepisu, przebieg czynności protokołowanych innych niż rozprawa może być utrwalony za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk lub obraz i dźwięk. Należy o tym uprzedzić osoby uczestniczące w czynności. Protokół należy również sporządzić z czynności, której nie można powtórzyć przed sądem.

Zgodnie z art. 39 § 4 k.p.w. dowodu z wyjaśnień lub zeznań nie wolno zastępować treścią pism, zapisów lub notatek urzędowych, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wynika z tego, iż ustawodawca nakazuje przeprowadzony dowód w postaci np. zeznań świadków, wyjaśnień złożonych przez osobę, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, udokumentować w formie protokołu. W art. 54 § 6 k.p.w. ustawodawca nakazuje niezwłocznie przesłuchać tę osobę, przy czym utrwalenie czynności następuje w formie protokołu, gdyż osoba ta składa wyjaśnienia. Czynności, z których nie sporządza się protokołu, a także inne zdarzenia, które mają znaczenie dla postępowania, utrwalają się w aktach w formie notatki urzędowej podpisanej przez osobę, która dokonała tych czynności (art. 37 § 12 k.p.w.).

Ze względu na odformalizowany charakter czynności wyjaśniających ustawodawca w pewnych okolicznościach umożliwia dokumentowanie czynności w formie notatki urzędowej. Zgodnie z zapisem art. 54 § 3 k.p.w., jeżeli okoliczności czynu nie budzą wątpliwości, utrwalenie czynności wyjaśniających można ograniczyć do sporządzenia notatki urzędowej, zawierającej ustalenia niezbędne do sporządzenia wniosku o ukaranie. Notatka powinna zawierać wskazanie rodzaju czynności, czasu i miejsca oraz osób uczestniczących, a także krótki opis przebiegu czynności i podpis osoby, która sporządziła notatkę. Ocena, czy istnieją wątpliwości co do całokształtu okoliczności czynu będącego przedmiotem czynności, leży w gestii organu prowadzącego czynności wyjaśniające.

Jednak § 4 art. 54 k.p.w. wyklucza zastosowanie notatki urzędowej jako formy dokumentowania, jeżeli okoliczności czynu budzą wątpliwości. Nakazuje wówczas sporządzić protokół. Ponadto protokół powinien być sporządzony, gdy przepis prawa wyraźnie tego wymaga, np. z czynności zatrzymania osoby (art. 46 § 2 k.p.w.), przeprowadzenia przeszukania (art. 44 § 1 k.p.w.).

⁶ A. Sadło-Nowak, *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, Szczytno 2014, s. 205.

⁷ Dz. Urz. KGP poz. 37.

Niedopuszczalne jest dokumentowanie notatką urzędową czynności procesowych:

- dowodowych;
 - jeżeli okoliczności czynu budzą wątpliwości;
 - jeżeli przepis prawa wyraźnie tego wymaga, gdyż z zasady są to czynności niepowtarzalne przed sądem; są to następujące czynności procesowe:
- 1) **przesłuchanie świadka i przesłuchanie biegłego** (art. 54 § 1 i 4 k.p.w., art. 37 § 1 i 9 k.p.w., art. 37 § 11 k.p.w., art. 39 § 2 k.p.w. w zw. z art. 147 § 3 i 5 k.p.k., art. 148 § 1, 2, 3 i 4 k.p.k., art. 150 k.p.k., art. 151 k.p.k., art. 153 § 3 i 4 k.p.k., art. 154 k.p.k., art. 155 k.p.k., art. 37 § 13 k.p.w. w zw. z art. 148a k.p.k., art. 40 § 1 k.p.w., art. 119 k.p.w. w zw. z art. 618 k.p.k. oraz art. 42 § 1 k.p.w. w zw. z art. 200 § 3 k.p.k.);
 - 2) **dokonanie oględzin** (art. 54 § 1 k.p.w., art. 37 § 1 i 9 k.p.w., art. 43 k.p.w. w zw. z art. 207 k.p.k.);
 - 3) **przeprowadzenie eksperymentu** (art. 54 § 1 i 4 k.p.w., art. 37 § 1, 9 i 11 k.p.w., art. 43 k.p.w. w zw. z art. 211 k.p.k.);
 - 4) **przeprowadzenie konfrontacji** (art. 54 § 1 i 4 k.p.w., art. 37 § 1, 3, 9 i 11 k.p.w., art. 39 § 1 i 2 k.p.w. w zw. z art. 172 k.p.k.);
 - 5) **przeprowadzenie okazania** (art. 54 § 1, 4 k.p.w., art. 37 § 1, 3, 9 k.p.w., art. 39 § 1 i 2 k.p.w. w zw. z art. 173 k.p.k.);
 - 6) **dopuszczenie dowodu z opinii biegłego** (art. 42 § 1 k.p.w. w zw. z art. 193 i 194 k.p.k.);
 - 7) **przesłuchanie osoby, co o której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie** (art. 54 § 1, 4, 5, 6 i 6a k.p.w., zgodnie z art. 37 § 1 i 9 k.p.w., art. 37 § 11 k.p.w. w zw. z art. 147 § 3 i 5, art. 148, art. 150, art. 151, art. 153 § 3 i 4, art. 154 i art. 155 k.p.k., art. 38 § 1 k.p.w. w zw. z art. 116 i art. 121 k.p.k., art. 54 § 8 k.p.w. w zw. z art. 213 § 1 k.p.k.);
 - 8) **przyjęcie ustnego zawiadomienia o wykroczeniu; przyjęcie żądania ścigania i jego cofnięcia** (art. 54 § 1 k.p.w., art. 6 § 1 k.p.w., art. 37 § 1 i 9 k.p.w., art. 37 § 11 k.p.w. w związku z art. 147 § 3 i 5 k.p.k., art. 148 k.p.k., art. 150 k.p.k., art. 151 k.p.k., art. 153 § 3 i 4 k.p.k., art. 154 k.p.k., art. 155 k.p.k., art. 38 § 1 k.p.w. w związku z art. 116 k.p.k., art. 121 k.p.k. oraz art. 40 § 1 k.p.w.);
 - 9) **przeprowadzenie przeszukania pomieszczeń, osoby, rzeczy, systemu informatycznego** (art. 54 § 1 i 4 k.p.w., art. 37 § 1, 3 i 9 k.p.w., art. 44 § 1, 2 i 5 k.p.w.);
 - 10) **zatrzymanie rzeczy** (art. 54 § 1 i 4 k.p.w., art. 37 § 1, 3 i 9 k.p.w., art. 39 § 1 i 2 k.p.w., art. 44 § 1, 2 i 5 k.p.w.);
 - 11) **zatrzymanie osoby** (art. 45 § 1 k.p.w., art. 50 § 1 k.p.w.).

Wyżej wymienione czynności procesowe wymagają spisania odpowiedniego protokołu. W przypadku zastąpienia treści protokołu notatką urzędową policjant narusza przepisy prawa i powinien ponieść odpowiedzialność prawną.

Oprócz ustawy – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia znaczenie notatki urzędowej na etapie prowadzonych czynności wyjaśniających regulują również wytyczne nr 3 Komendanta Głównego Policji w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców.

Zgodnie z wytycznymi nr 3 Komendanta Głównego Policji na etapie czynności wyjaśniających notatką urzędową dokumentuje się:

- 1) zastosowanie środka oddziaływania wychowawczego w toku prowadzonych czynności wyjaśniających – § 4 ust. 5;
- 2) szczegółowe informacje o zdarzeniu opisanym w karcie informacyjnej dotyczącej wykroczenia popełnionego przez osobę posiadającą immunitet (na żądanie Dyrektora Protokołu Dyplomatycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych) – § 7 ust. 7;
- 3) popełnione wykroczenie związane z wykonywaniem polecenia służbowego przez strażaka Państwowej Straży Pożarnej – § 8 ust. 9;
- 4) informacje dotyczące zawiadomienia od osoby częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolnionej oraz podjęte w tej sprawie czynności niecierpiące zwłoki – § 10 ust. 2;

- 5) treść przekazanej informacji dotyczącej zawiadomienia złożonego przez osobę, która nie ma pełnego rozeznania co do podejmowanych czynności; protokolarne przyjęcie zawiadomienia może nastąpić po ustaniu przyczyn uniemożliwiających przesłuchanie – § 10 ust. 4;
- 6) fakt ujawnienia wykroczenia samodzielnie przez policjanta lub w sytuacji, gdy zawiadomienie zostało złożone na piśmie i wyczerpująco przedstawia okoliczności zdarzenia – § 10 ust. 11;
- 7) wyłączenie części materiałów z czynności wyjaśniających w sprawie o wykroczenie do odrębnego prowadzenia – § 13;
- 8) przyczynę i fakt odstąpienia od przesłuchania świadka lub osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie, albo fakt przerwania czynności, gdy w wyniku obserwacji jego zachowania, a także sposobu wypowiedzi, policjant poweźmie podejrzenie, że jest on w stanie po użyciu alkoholu, pod wpływem środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo innego podobnie działającego środka, utrudniającego lub uniemożliwiającego właściwy kontakt werbalny z przesłuchiwanym; przyczynę przerwania czynności dokumentuje się w protokole przesłuchania lub w notatce urzędowej, jeśli do przesłuchania nie doszło – § 19 ust. 6;
- 9) czynności rozpytania świadków oraz ustalenia ich danych osobowych wraz z adresami, w celu dołączenia ich do wniosku o ukaranie w sytuacji, gdy przesłuchanie świadków będzie możliwe przed sądem, brak jest wątpliwości co do tego czy wykroczenie zostało popełnione albo czy osoba podejrzewana dopuściła się zarzucanego jej czynu, sprawca jest znany, nie zachodzi potrzeba wyjaśnienia okoliczności istotnych dla danej sprawy – § 21 ust. 2;
- 10) w przypadku odstąpienia od czynności przesłuchania osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie z powodu znacznych trudności (art. 54 § 7 k.p.w.) – § 30 ust. 3;
- 11) z czynności zaznajomienia się pokrzywdzonego z materiałem dowodowym, w przypadku odstąpienia od skierowania wniosku o ukaranie do sądu (art. 156 § 1–6 k.p.k. i art. 54 § 2 k.p.w.) – § 56 ust. 5;
- 12) fakt wezwania osoby do stawienia się w postępowaniu przyspieszonym w sądzie w charakterze świadka oraz pouczenia jej o obowiązku stawiennictwa we wskazanym miejscu i czasie pod rygorem nałożenia kar porządkowych – § 75 ust. 6.

Ponadto w notatce urzędowej policjant dokumentuje fakt odmowy przyjęcia przez sprawcę wykroczenia mandatu karnego.

2.

NOTATKA URZĘDOWA W POSTĘPOWANIU PRZED SĄDEM

Złożenie wniosku o ukaranie do sądu przez uprawnionego oskarżyciela stanowi podstawę wszczęcia postępowania (art. 59 § 2 k.p.w.). Notatka urzędowa jako jedna z form dokumentowania podjętych czynności w sprawie o wykroczenie jest sporządzana przez funkcjonariusza Policji i załączana do materiałów sprawy niezależnie od sposobu zakończenia czynności wyjaśniających. W przypadku skierowania wniosku o ukaranie do sądu, zgodnie z § 52 wytycznych nr 3 Komendanta Głównego Policji, dołącza się do tego wniosku dokumenty wskazane w art. 57 § 4 k.p.w., a w szczególności protokoły, dowody rzeczowe, opinie biegłych oraz notatki dotyczące danej sprawy uzyskane w toku czynności wyjaśniających.

Dlatego też treść notatki urzędowej ma istotne znaczenie nie tylko na etapie czynności wyjaśniających, ale także w toczącym się przed sądem postępowaniu w sprawie o wykroczenie. Jej znaczenie reguluje art. 76 k.p.w., który stanowi:

„§ 1. Sąd może odczytywać na rozprawie protokoły oględzin, przeszukania, zajęcia, zatrzymania przedmiotów, opinie, notatki urzędowe, o których mowa w art. 37 § 2, oraz inne dokumenty znajdujące się w aktach sprawy lub przedkładane przez strony; można je uznać za ujawnione bez odczytywania, jeżeli żadna z obecnych stron temu się nie sprzeciwia. Sprzeciw strony, której dowody lub dokumenty nie dotyczą, nie stoi na przeszkodzie ich uznaniu za ujawnione bez odczytywania.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także do notatek urzędowych, o których mowa w art. 54 § 3, z tym że na żądanie strony sąd przeprowadza na rozprawie czynności dowodowe, których dotyczy notatka, chyba że stwierdza ona okoliczności, którym obwiniony w wyjaśnieniach swych nie zaprzeczał”.

Z powyższego przepisu prawa wynika, że sąd na rozprawie może odczytać treść notatki urzędowej sporządzonej przez funkcjonariusza Policji w sytuacji, gdy przeprowadził on czynności, z których nie sporządził protokołu, gdyż okoliczności czynu nie budziły wątpliwości, a czynności te mają znaczenie dla postępowania.

Na żądanie strony obecnej na rozprawie sąd będzie miał jednak obowiązek przeprowadzenia czynności dowodowych, których dotyczy notatka, chyba że stwierdza ona okoliczności, którym obwiniony w swych wyjaśnieniach złożonych uprzednio w toku czynności wyjaśniających (osobiście lub pisemnych nadesłanych w trybie art. 54 § 7 lub art. 67 § 3 k.p.w.) nie zaprzeczał⁸.

Zgodnie z art. 2 k.p.w. orzekanie w sprawach o wykroczenia następuje w trzech rodzajach postępowania:

- zwyczajnym,
- nakazowym,
- przyspieszonym.

⁸ K. Dąbkiewicz, *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia*. Komentarz, s. 421.

Zasadniczo decyzja o skierowaniu sprawy do określonego rodzaju postępowania należy do prezesa sądu, jednak to, czy daną sprawę sąd będzie mógł rozpoznać w postępowaniu przyspieszonym albo nakazowym zależy przede wszystkim od tego, jak zostanie ona przygotowana przez organ prowadzący czynności wyjaśniające⁹.

Notatka urzędowa jako dokument kształtuje przekonanie sądu o winie lub niewinności obwinionego, jest elementem materiału dowodowego, który ma znaczenie dla zapadłego rozstrzygnięcia w zakresie odpowiedzialności karnej, zwłaszcza w przypadku skazania obwinionego bez przeprowadzenia rozprawy. Stanowi o tym art. 63 § 1 k.p.w. – „uwzględniając wniosek oskarżyciela publicznego, o którym mowa w art. 58 § 1, sąd uznaje za ujawnione dowody dołączone do wniosku o ukaranie”.

Ponadto, zgodnie z art. 93 § 2 k.p.w., podstawowym warunkiem rozpoznania sprawy w postępowaniu nakazowym jest, aby okoliczności czynu i wina sprawcy nie budziły wątpliwości. Oznacza to, że w danej sprawie został zgromadzony wiarygodny materiał dowodowy, który pozwala w sposób jednoznaczny ustalić rzeczywisty przebieg zdarzenia, a dowody wskazują na winę i sprawstwo konkretnej osoby.

Na materiał dowodowy mogą składać się protokoły zarówno z przebiegu czynności procesowych, ale nie jest to wymogiem, jak i w każdej innej sprawie – czynności mogą ograniczać się tylko do notatki urzędowej, o której mowa w art. 54 § 3 k.p.w. (sporządzonej z przebiegu czynności wykonanych przez organ prowadzący czynności wyjaśniające w sytuacji, gdy okoliczności czynu nie budzą wątpliwości)¹⁰.

Sąd, wydając wyrok nakazowy, uznaje za ujawnione dowody dołączone do wniosku o ukaranie, gdyż nie przeprowadza na posiedzeniu postępowania dowodowego. Zatem notatka urzędowa ma wyjątkowe znaczenie dla oceny odpowiedzialności karnej konkretnej osoby za zarzucany czyn. Wynika to z treści art. 93 § 2 k.p.w., tj. orzekanie w postępowaniu nakazowym może nastąpić, jeżeli okoliczności czynu i wina obwinionego nie budzą wątpliwości. Wydając wyrok nakazowy, sąd uznaje za ujawnione dowody dołączone do wniosku o ukaranie.

⁹ J. Lewiński, *Komentarz do kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia*, Warszawa 2009, s. 14–15.

¹⁰ A. Sadło-Nowak, *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, s. 239.

3.

ELEMENTY NOTATKI URZĘDOWEJ

Zgodnie z treścią art. 54 § 1 k.p.w. Policja z urzędu przeprowadza czynności wyjaśniające. Czynności te w miarę możliwości należy podjąć w miejscu popełnienia czynu bezpośrednio po jego ujawnieniu.

Jeżeli okoliczności czynu nie budzą wątpliwości, utrwalenie czynności wyjaśniających można ograniczyć do sporządzenia notatki urzędowej, zawierającej ustalenia niezbędne do sporządzenia wniosku o ukaranie. Należy zaznaczyć, iż w sytuacji, o której mowa w art. 54 § 3 k.p.w., ustawodawca posługując się określeniem „można ograniczyć się do sporządzenia notatki urzędowej”, daje możliwość jej sporządzenia jako formy dokumentowania czynności, jednak możliwe jest także protokolarne utrwalenie przebiegu danej czynności. Wyżej wymieniona notatka urzędowa powinna zawierać:

- wskazanie rodzaju czynności,
- wskazanie czasu i miejsca oraz osób uczestniczących,
- krótki opis przebiegu czynności,
- podpis osoby, która sporządziła notatkę.

W notatce urzędowej utrwała się następujące rodzaje czynności:

- ujawnienie faktu popełnienia wykroczenia,
- legitymowanie uczestników zdarzenia,
- ustalenie źródeł dowodowych,
- rozpytanie osób (w tym uczestników lub świadków zdarzenia),
- obejrzenie miejsca zdarzenia,
- przeprowadzenie kontroli osobistej,
- zasięgnięcie informacji o karalności sprawcy.

W formie notatki urzędowej policjant może dokumentować też inne czynności mające znaczenie dla prowadzonej sprawy. Mogą to być np.: ustalenia dotyczące braku monitoringu w miejscu popełnienia wykroczenia, zgłoszenie przez pokrzywdzonego zmiany miejsca zamieszkania, dokumentowanie faktu odstąpienia od czynności przesłuchania osoby, co do której istnieje uzasadniona podstawa do sporządzenia przeciwko niej wniosku o ukaranie w przypadku zaistniałych znacznych trudności uniemożliwiających jej przesłuchanie.

Kolejnym elementem notatki urzędowej jest wskazanie miejsca, czasu i osób uczestniczących w czynności. Na podstawie wskazanego w notatce urzędowej miejsca popełnienia czynu, rozpatrywana będzie sprawa przed właściwym miejscowo sądem. Wskazany w notatce urzędowej czas popełnienia wykroczenia ma istotne znaczenie dla obliczenia terminu przedawnienia jego karalności. Notatka taka powinna zawierać też dane wszystkich osób uczestniczących (np. uczestników zdarzenia, jego świadków, ustalonych pokrzywdzonych itp.). Dobrą praktyką, w miarę możliwości, jest zamieszczanie w notatce urzędowej numerów telefonów do wymienionych osób, co usprawnia przebieg prowadzonej sprawy. Należy podkreślić, że osoby wymienione w notatce urzędowej nie mają obowiązku podania numeru telefonu.

W myśl art. 54 § 3 k.p.w. następnym elementem notatki urzędowej jest umieszczenie w niej krótkiego opisu przebiegu czynności. Opis przebiegu czynności powinien wskazywać chronologicznie podjęte przez policjanta czynności oraz odzwierciedlać sposób zachowania uczestników zdarzenia. Niezbędne jest podpisanie notatki urzędowej przez osobę ją sporządzającą. Nie jest wymagany podpis osób uczestniczących w danej czynności. Wyżej opisane informacje zawarte w notatce urzędowej mają kluczowy wpływ na tok prowadzonych czynności wyjaśniających, postępowania sądowego oraz na sposób rozstrzygnięcia sprawy o wykroczenie.

Z uwagi na znaczenie notatki urzędowej w sprawach o wykroczenia, sporządzając ją, należy zwrócić uwagę na jej szatę graficzną (zaleca się aby margines z lewej i z prawej strony wynosił 2,5 cm, zaś górny i dolny po 0,5 cm, zachowanie odpowiednich odstępów, akapitów). Sprawi to, że treść notatki urzędowej wpiętej do akt będzie widoczna.

Dane niezbędne do sporządzenia notatki powinny znajdować się w zapisie w notatniku służbowym. Ponadto zapis dotyczący poinformowania osoby, wobec której podjęto czynność, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia czynności powinien znajdować się w notatniku służbowym, a nie w notatce urzędowej. Zapis ten nie ma znaczenia co do merytorycznego zakończenia sprawy o konkretne wykroczenie w postępowaniu sądowym. Należy przy tym podkreślić, iż regulacja dotycząca tego zapisu w notatce urzędowej nie została ujęta w sposób wiążący w przepisach prawa, zatem zależna jest od stosowanej praktyki w danej jednostce terenowej¹¹. Podobnie nie ma konieczności umieszczania w notatce urzędowej informacji o zgłoszeniu do dyżurnego faktu podjęcia i zakończenia interwencji, gdyż zamieszcza się je w zapisie w notatniku służbowym zgodnie z wytycznymi nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych¹².

Notatka urzędowa dotycząca ujawnienia wykroczenia

Zgodnie z wcześniej opisanymi celami czynności wyjaśniających, informacje zawarte w notatce urzędowej w miarę możliwości powinny zawierać dane niezbędne do sporządzenia wniosku o ukaranie, które precyzuje art. 57 § 2 i 3 k.p.w.:

- 1) imię i nazwisko oraz adres obwinionego, a także inne dane niezbędne do ustalenia jego tożsamości;
- 2) określenie zarzucanego obwinionemu czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia;
- 3) wskazanie dowodów;
- 4) przepisy, pod które zarzucany czyn podpada;
- 5) miejsce zatrudnienia obwinionego oraz, w miarę możliwości, dane o jego warunkach materialnych, rodzinnych i osobistych;
- 6) wskazanie pokrzywdzonych, o ile takich ujawniono;
- 7) wskazanie wysokości wyrządzonej szkody;
- 8) dane dotyczące uprzedniego skazania obwinionego za podobne przestępstwo lub wykroczenie, jeżeli oskarżyciel powołuje się na tę okoliczność.

Bez wątplenia notatka urzędowa powinna także zawierać:

- 1) miejscowość, datę sporządzenia, stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe osoby sporządzającej notatkę oraz nazwę jednostki, w której pełni służbę;
- 2) podpis sporządzającego notatkę.

¹¹ M. Gałązka, A. Sadło-Nowak, *Pisma procesowe w postępowaniu w sprawach o wykroczenia. Wzory pism*, Szczytno 2013, s. 14–18.

¹² Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 30.

Notatka urzędowa dotycząca odmowy przyjęcia mandatu karnego powinna zawierać:

- 1) miejscowość, datę sporządzenia, stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe osoby sporządzającej notatkę oraz nazwę jednostki, w której pełni służbę;
- 2) okoliczności ujawnienia wykroczenia (czas, miejsce, źródło informacji);
- 3) określenie sprawy zarzucanego czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia;
- 4) podjęte czynności i wyniki ustaleń (np. legitymowania, sprawdzenia osób, dokumentów i rzeczy w systemach informatycznych Policji, rozpytania osób);
- 5) źródła dowodowe (np. wskazać świadków, ich adresy oraz w miarę możliwości ich numery telefonów);
- 6) dane personalne sprawy wykroczenia:
 - a) adres zamieszkania, ze zwróceniem uwagi na adres do korespondencji w kraju (art. 38 § 2 k.p.w.);
 - b) stosunki rodzinne i majątkowe;
 - c) zachowanie się sprawcy po popełnieniu wykroczenia;
 - d) stan trzeźwości w czasie popełnienia wykroczenia;
- 7) informacje o ewentualnej uprzedniej karalności (za co i kiedy);
- 8) informację dotyczącą wysokości nałożonej grzywny w drodze mandatu karnego, a w przypadku wykroczeń w ruchu drogowym również liczby przypisanych punktów karnych;
- 9) wzmiankę o poinformowaniu sprawcy wykroczenia o przysługującym mu prawie do odmowy przyjęcia mandatu karnego i skutkach prawnych z tym związanych;
- 10) przyczynę odmowy przyjęcia mandatu karnego;
- 11) podpis sporządzającego notatkę.

Notatka urzędowa dotycząca zastosowania postępowania przyspieszonego powinna zawierać:

- 1) miejscowość, datę sporządzenia, stopień, imię i nazwisko, stanowisko służbowe osoby sporządzającej notatkę oraz nazwę jednostki, w której pełni służbę;
- 2) okoliczności ujawnienia wykroczenia (czas, miejsce, źródło informacji itp.);
- 3) określenie sprawy zarzucanego czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia;
- 4) podjęte czynności i wyniki ustaleń (np. legitymowanie, sprawdzenie osób, dokumentów i rzeczy w systemach informatycznych Policji, rozpytanie osób, pościg, zatrzymanie sprawcy czynu);
- 5) źródła dowodowe (np. świadkowie i ich adresy);
- 6) informacje o sprawie wykroczenia, tj.:
 - a) jego dane personalne;
 - b) stosunki rodzinne i majątkowe;
 - c) zachowanie się po popełnieniu wykroczenia;
 - d) stan trzeźwości w czasie popełnienia wykroczenia;
- 7) informację o ewentualnej uprzedniej karalności (za co i kiedy);
- 8) informację dotyczącą przesłanek zastosowania postępowania przyspieszonego;
- 9) informację, czy zatrzymano sprawcę, czy odstąpiono od jego zatrzymania;
- 10) informację, czy sprawcy wykroczenia został zatrzymany paszport lub inny dokument uprawniający do przekroczenia granicy (§ 75 ust. 4 wytycznych nr 3 KGP w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców);
- 11) w przypadku wezwania osoby do stawienia się w sądzie w charakterze świadka, informację dotyczącą pouczenia jej o obowiązku stawienia się we wskazanym miejscu i czasie pod rygorem nałożenia kar porządkowych (§ 75 ust. 6 wytycznych nr 3 KGP w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców);
- 12) podpis sporządzającego notatkę.

4.

PRZYKŁADOWE WZORY NOTATEK URZĘDOWYCH

Przykładowy wzór notatki urzędowej dotyczącej odmowy przyjęcia mandatu karnego

MATERIAŁ SZKOLENIOWY – DANE FIKCYJNE

post. Adam Kowalski
Policjant ZPI Wydziału Prewencji
KPP Legionowo

Legionowo, dnia 28 września 2020 r.

NOTATKA URZĘDOWA

W dniu 28.09.2020 r. w godz. 6:00–18:00 pełniłem służbę w patolu pieszym wspólnie z post. Jackiem Wiśniewskim. Około godz. 12:00 z polecenia Dyżurnego KPP Legionowo udałem się pod adres: Legionowo, ul. Zegrzyńska 98, gdzie zgodnie z anonimowym telefonicznym zgłoszeniem w okolicy sklepu Kaufland miało dojść do spożywania napoju alkoholowego w miejscu publicznym.

Po przybyciu na miejsce zauważyłem stojącego na chodniku przed wejściem do sklepu mężczyznę, który pił z butelki piwo „Mocne”. Na widok patrolu policji odstawił on na chodnik butelkę z piwem. Podeszedłem do niego, przedstawiłem się i poinformowałem go, że spożywanie napoju alkoholowego w miejscu publicznym stanowi wykroczenie z art. 431 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Następnie wylegitymowałem sprawcę wykroczenia:

Piotr Nowak, s. Zdzisława i Anny z d. Frączak

ur. 29.09.1974 r. w Płocku

PESEL 74092909853

zamieszkały: Legionowo, ul. Cicha 47 m. 12

adres dla doręczeń w kraju: j.w.

tel. 515-275-312

dowód osobisty: ADE 354729 wyd. przez Prezydenta Miasta Legionowo

zatrudniony: ZTM Warszawa, ul. Kolejowa 47, jako kierowca

warunki materialne i rodzinne: zarobki brutto 3800 zł, żonaty, dwoje dzieci w wieku 12 i 13 lat; nie posiada żadnego majątku

Sprawdzono w KSIP osobę oraz dokument – nieposzukiwane.

W trakcie rozmowy Piotr Nowak oświadczył, że w swoim zachowaniu nie widzi nic złego i ma prawo po pracy wypić jedno piwo. Poinformowałem go, że spożywanie napoju alkoholowego w miejscu publicznym jest wykroczeniem zagrożonym karą grzywny, w związku z czym nakładam na niego mandat karny kredytowany w wysokości 100 zł. Poinformowałem także o prawie do odmowy przyję-

cia mandatu karnego i skutkach prawnych z tym związanych, tj. w przypadku nieopłacenia mandatu, ściąganie grzywny nastąpi w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Piotr Nowak skorzystał z przysługującego mu prawa do odmowy przyjęcia mandatu karnego, twierdząc, że w swoim zachowaniu nie widzi nic złego, a ponadto mandat karny w wysokości 100 zł jest dla niego za wysoki.

W związku z powyższym poinformowałem sprawcę wykroczenia, że przeciwko niemu zostanie skierowany wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego w Legionowie. Poinformowałem go też o obowiązku wskazania adresu dla doręczeń w kraju, skutkach prawnych z tym związanych. Piotr Nowak jako adres do korespondencji w kraju wskazał miejsce swojego zamieszkania. Doręczyłem wezwanie do stawienia się w KPP Legionowo w Zespole ds. Wykroczeń (pokój 332) na dzień 29 września 2020 r. w celu przesłuchania go w trybie art. 54 § 6 k.p.w.

Notatkę sporządziłem celem dalszego wykorzystania służbowego.

post. Adam Kowalski

Przykładowy wzór notatki urzędowej dotyczącej zastosowania postępowania przyspieszonego

MATERIAŁ SZKOLENIOWY – DANE FIKCYJNE

post. Piotr Banaś
Policjant ZPI Wydziału Prewencji
KPP Legionowo

Legionowo, dnia 29 września 2020 r.

NOTATKA URZĘDOWA

Dzisiaj w godz. 6:00–18:00 pełniłem służbę w patrolu zmotoryzowanym, wspólnie z post. Wojciechem Talarem w dyspozycji Dyżurnego KPP Legionowo. Około godz. 13:00 w Legionowie przy ul. Długiej, na wysokości parku miejskiego „Zielone Płuca” zauważyłem mężczyznę, który przenosił stojącą przy alejce drewnianą ławkę. Podeszedłem do niego, przedstawiłem się i poinformowałem, że popełnił wykroczenie z art. 143 § 1 k.w., tj. usunięcie i uniemożliwienie korzystania z ławki, która przeznaczona jest do użytku publicznego. Następnie wylegitymowałem sprawcę wykroczenia:

Jan Koszela, s. Władysława i Marianny z d. Bąk
ur. 14.04.1958 r. w Serocku
bez stałego miejsca zamieszkania
PESEL 58041408951
dowód osobisty: ADE 354729 wyd. przez Prezydenta Miasta Legionowo
Sprawdzono w KSIP osobę i dokument – nieposzukiwane.

Zapytałem, co było powodem takiego zachowania. Mężczyzna odpowiedział, że przeniósł ławkę w krzaki, bo chciał się na niej przespać. Jan Koszela oświadczył, że od kilku lat jest osobą bezdomną, nie posiada miejsca stałego zameldowania ani zamieszkania. Z rodziną od wielu lat nie utrzymuje kontaktu. Ponadto nie wie, gdzie będzie przebywał w najbliższym czasie. Oświadczył, że nigdzie nie pracuje, nie posiada przy sobie pieniędzy.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz fakt, że zachodzi uzasadniona obawa, iż rozpoznanie sprawy w postępowaniu zwyczajnym będzie niemożliwe lub znacznie utrudnione, poinformowałem Jana Koszelę o tym, że na podstawie art. 45 § 1 pkt 1 k.p.w. jest zatrzymany celem wdrożenia wobec

niego trybu postępowania przyspieszonego. Pouczyłem sprawcę wykroczenia o prawach i obowiązkach zatrzymanego, następnie przewiozłem do KPP Legionowo celem wykonania dalszych czynności służbowych.

Notatkę sporządziłem celem dalszego wykorzystania służbowego.

post. Piotr Banaś

Przykładowy wzór notatki urzędowej dotyczącej ujawnienia wykroczenia

MATERIAŁ SZKOLENIOWY – DANE FIKCYJNE

post. Janusz Wilkowski
policjant ZPI Wydziału Prewencji
KPP Legionowo

Legionowo, dnia 26 września 2020 r.

NOTATKA URZĘDOWA

Dzisiaj w godz. 18:00–6:00 pełniłem służbę w patolu zmotoryzowanym, wspólnie z post. Krzysztofem Milewskim. Około godz. 23:00 z polecenia Dyżurnego KPP Legionowo udałem się pod adres: Legionowo, ul. Wąska 29, gdzie miało dojść do zakłócania spoczynku nocnego.

Po przybyciu na miejsce, na klatce schodowej zastałem kobietę, która poinformowała mnie, że to ona zadzwoniła na nr alarmowy 112, gdyż jej sąsiad Jakub Wyszkowski, mieszkający w lokalu nr 13, głośno słucha muzyki. Po wylegitymowaniu zgłaszającej okazało się, że jest to:

Elżbieta Arciszewska c. Włodzimierza i Zofii z d. Kowalczyk

ur. 10.07.1967 r. w Radomiu

PESEL 67071007864

zamieszkała: Legionowo, ul. Wąska 29 m. 14

tel. 723-512-236

dowód osobisty ABC 455667 wyd. przez Prezydenta Miasta Legionowo.

Sprawdzono w KSIP osobę i dokument – nieposzukiwane.

Elżbieta Arciszewska poinformowała mnie, że około godz. 22:30 obudziła ją dobiegająca z mieszkania nr 13 głośna muzyka. W związku z tym udała się do swojego sąsiada Jakuba Wyszkowskiego, którego poprosiła o to, aby ściszył muzykę, gdyż rano musi wstać do pracy, a głośna muzyka uniemożliwia jej odpoczynek. Wg relacji zgłaszającej Jakub Wyszkowski poinformował ją, że ma imprezę i skończy ją dopiero nad ranem.

Nadmieniam, że na całej klatce schodowej słychać było muzykę wydobywającą się z mieszkania nr 13. Następnie udałem się pod ww. adres. Pomimo głośnego pukania do drzwi, dopiero po dłuższej chwili wyszedł do mnie mężczyzna:

Jakub Wyszkowski s. Adama i Marii z d. Krakowska

ur. 07.10.1998 r. w Elblągu

PESEL 98100705831

zamieszkały: Legionowo, ul. Wąska 29 m. 13

tel. 510-989-753

dowód osobisty AGD 132434 wydany przez Prezydenta Miasta Legionowo.

zatrudniony w sklepie „Świat Komputerów”, Legionowo, ul. Prosta 1

Osobę i dokument sprawdzono w KSIP – nieposzukiwane.

Poinformowałem Jakuba Wyszковского, że poprzez głośne puszczanie muzyki popełnia wykroczenie z art. 51 § 1 k.w. – polegające na zakłócaniu spoczynku nocnego sąsiadom. Mężczyzna oświadczył, że jest to jego mieszkanie, może w nim robić, co chce, dlatego nadal będzie słuchać muzyki. Dodał, że jeśli sąsiadom to przeszkadza, to niech się wyprowadzą.

W związku z powyższym poinformowałem go, że przeciwko niemu za powyższe wykroczenie zostanie skierowany wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego w Legionowie. Jakub Wyszkowski odmówił podania danych dotyczących wysokości jego dochodów. Pouczony o obowiązku wskazania adresu do korespondencji w kraju i o skutkach prawnych z tym związanych (art. 38 § 2 k.p.w.) wskazał miejsce swojego zamieszkania.

Następnie udałem się do Elżbiety Arciszewskiej, którą poinformowałem, że w związku z zaistniałą sytuacją powinna stawić się w KPP Legionowo celem złożenia zeznań dotyczących zakłócania jej spoczynku nocnego przez sąsiada. Pokrzywdzonej wręczyłem wezwanie do stawiennictwa w KPP Legionowo w Zespole ds. Wykroczeń (pokój 332) na dzień 28 września 2020 r. godz. 10:30 celem przesłuchania jej w charakterze świadka. Jednocześnie uprzedziłem o skutkach prawnych niestawiennictwa w wyznaczonym na wezwanie czasie.

Notatkę sporządziłem celem dalszego wykorzystania służbowego.

post. Janusz Wilkowski

BIBLIOGRAFIA

Literatura

- Dąbkiewicz K., *Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. Komentarz*, wyd. I, Lexis Nexis, Warszawa 2014.
- Gałązka M., Sadło-Nowak A., *Pisma procesowe w postępowaniu w sprawach o wykroczenia. Wzory pism*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, 2013.
- Lewiński J., *Komentarz do kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia*, wyd. Lexis Nexis, Warszawa 2009.
- Sadło-Nowak A., *Czynności wyjaśniające w sprawach o wykroczenia*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, 2014.

Akty prawne

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2021 r. poz. 457, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 281, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 534, z późn. zm.)
- Zarządzenie nr 21 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie niektórych form organizacji i ewidencji czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia (Dz. Urz. KGP poz. 36).
- Wytyczne Nr 3 Komendanta Głównego Policji z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie wykonywania przez Policję niektórych czynności w zakresie wykrywania wykroczeń oraz ścigania ich sprawców (Dz. Urz. KGP poz. 37).
- Wytyczne nr 2 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 czerwca 2007 r. w sprawie zasad ewidencjonowania, wypełniania oraz przechowywania notatników służbowych (Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 30).

WYKAZ TYTUŁÓW WYDAWANYCH W SERII „MATERIAŁY DYDAKTYCZNE”

2009 r.

1. **M. Pilaciński**, *Materiały szkoleniowe dotyczące podstaw wiedzy z zakresu technologii oświetleniowej*
2. **ZTO CSP**, *Skrypt dla słuchaczy kursu specjalistycznego dla policjantów służby kryminalnej w komórkach techniki operacyjnej z zakresu prowadzenia obserwacji pieszej (poufne)*
3. **M. Pokrzywa**, *Wybrane aspekty prowadzenia postępowań przygotowawczych w sprawach o uprowadzenie małoletniego określonych w art. 211 k.k.*
4. **T. Maczuga**, *Taktyka i techniki interwencji. Zestaw zadań dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego*
5. **A. Grygutis, P. Sobiech, A. Wilisowski**, *Prowadzenie działań pościgowych przez Policję (SP w Katowicach)*
6. **P. Sielecki, P. Sobiech, D. Pluta**, *Broń palna (SP w Katowicach)*
7. **S. Liszkiewicz**, *Przeszukanie i czynności zbliżone do przeszukania*

2010 r.

8. **P. Górnik, J. Kaleta**, *Postępowanie mandatowe za wykroczenia skarbowe (SP w Katowicach)*
9. **J. Sterczewski, K. Fojcik**, *Strzelba gładkolufowa SDASS Imperator kal. 12/76 – wyd. II (SP w Katowicach)*
10. **S. Korecki**, *Postępowanie w sprawach nieletnich – cz. II (SP w Katowicach)*
11. **R. Maj, J. Zając**, *Zasady wypełniania meldunku informacyjnego*
12. **M. Bondel**, *Ogumienie. Podstawowe zagadnienia*
13. **H. Purzyńska**, *Sprawdzanie osób, pojazdów, dokumentów, rzeczy w KSIP. Ćwiczenia dla słuchaczy*
14. **A. Lazur (red.)**, *Kazusy z prawa karnego materialnego. Suplement – rozwiązania kasusów*
15. **W. Radecki, M. Śrubka**, *Przyjęcie informacji o przestępstwie i przesłuchanie świadka*
16. **D. Boruszewski, R. Kobryś**, *Kontrola transportu drogowego. Pojazdy nienormatywne – szczegółowe regulacje prawne (stan prawny na 31.01.2010 r.)*
17. **J. Misiak**, *Wykonywanie poleceń uprawnionych organów oraz udzielanie pomocy i asysty*
18. **W. Łabuz**, *Przeszukanie osoby, pomieszczeń i rzeczy*
19. **R. Maj, J. Zając (red.)**, *Poszukiwanie osób i rzeczy oraz ujawnienia sprawców przestępstw w ramach wybranych czynności operacyjno-rozpoznawczych i administracyjno-porzędkowych*
20. **D. Baj, T. Fęcki, T. Grochowski, W. Halicki**, *Część szczególna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń*
21. **R. Kobryś, A. Sałkowska**, *Zatrzymanie pojazdu do kontroli. Zakres podstawowy*
22. **P. Górnik**, *Podstawy prawne funkcjonowania oraz zadania straży gminnych (SP w Katowicach)*
23. **W. Jasińska, V. Grudzień**, *Postępowanie nakazowe a wnioski oskarżyciela o skazanie bez przeprowadzania rozprawy (SP w Katowicach)*
24. **A. Lazur**, *Przepisy karne wybranych ustaw szczególnych*
25. **J. Wróbel, A. Chechelski**, *Współdziałanie Policji z wybranymi podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny (SP w Katowicach)*
26. **T. Stechnij, P. Wąsiel**, *Szkolenie strzeleckie – zbiór podstawowych materiałów pomocniczych dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego (SP w Katowicach)*
27. **M. Szlauer**, *Zjawisko przemocy domowej wobec kobiet (SP w Katowicach)*
28. **A. Kłosek, J. Wróbel**, *Obowiązki policjanta pełniącego służbę w PDOZ (SP w Katowicach)*
29. **A. Kłosek, W. Kreihs**, *Udzielanie informacji środkom masowego przekazu (SP w Katowicach)*

30. **T. Sibiela**, *Sprawdzenie i weryfikacja numeru identyfikacyjnego pojazdu podczas kontroli drogowej* (SP w Katowicach)
31. **A. Cichy, T. Mreńca**, *Prawne aspekty bezpieczeństwa w sieci internetowej (wybrane zagadnienia)*. (SP w Katowicach)
32. **K. Bodzioch, D. Poważa**, *Postawy, stereotypy, wiedza i doświadczenie policjantów dzielnicowych na temat ofiar przemocy domowej na podstawie badań własnych* (SP w Katowicach)
33. **T. Maczuga, M. Milewski, W. Brzozowski**, *Wybrane elementy taktyki zatrzymania osób w pomieszczeniach*
34. **E. Ciborowska, T. Fęcki, E. Jakimiuk, D. Korolczuk**, *Część ogólna prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń oraz elementy wstępu do prawoznawstwa*
35. **A. Dubińska-Donder, R. Idzikowski, M. Lis-Walewska**, *Wykonywanie czynności w sprawach o wykroczenia*

2011 r.

36. **R. Maj, J. Zając**, *Przestępstwa komputerowe*
37. **L. Dyduch**, *Policja a straż gminna (miejska) – realizacja uprawnień oraz stosowanie przez strażników gminnych (miejskich) środków przymusu bezpośredniego i broni palnej bojowej*
38. **R. Kobryś, R. Kuchar**, *Zasady ogólne stosowania urzędów organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wyciąg z przepisów*
39. **M. Bogusz, I. Bogusz**, *Oględziny miejsca zdarzenia złożone pod względem organizacyjnym*
40. **A. Dyrda**, *Kontrola operacyjna. Wyciąg z aktów prawnych*
41. **T. Maczuga**, *Taktyka i techniki interwencji – zbiór materiałów szkoleniowych policji francuskiej*
42. **B. Kiliszek, W. Woźny**, *Rola i zadania dowódcy nieetatowej grupy rozpoznania minersko-pirotechnicznego na miejscu zdarzenia (poufne)*
43. **D. Szymanik**, *Badania techniczne pojazdów*
44. **L. Dyduch**, *Przygotowanie i dyslokacja służby patrolowej*
45. **R. Doliński, A. Gierak, J. Orłowski**, *Fotoradary*
46. **L. Dyduch**, *Wybrane przepisy prawne regulujące pracę spottersa*
47. **R. Socha, B. Kaczmarczyk**, *Wyspecjalizowane instytucje realizujące zadania na rzecz bezpieczeństwa. Cz. I – Formacje uzbrojone właściwe w sprawach bezpieczeństwa publicznego*
48. **G. Perz**, *Zasady zachowania się policjantów*
49. **R. Maj, J. Zając**, *Zasady wypełniania meldunku informacyjnego. Wydanie zaktualizowane i uzupełnione*
50. **J. Misiak**, *Przestępstwo a wykroczenie. Analiza porównawcza*
51. **Ł. Długolecki**, *Nowoczesne systemy nawigacyjne wykorzystywane w służbie patrolowej na wodach*
52. **J. Przasnyski, R. Rozenek**, *Bezpieczeństwo i zagrożenia podczas pokonywania zakrętów na drodze*
53. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Ustalenie sprawców przestępstw popełnianych za pośrednictwem Internetu*
54. **M. Wziątek, A. Przybylik**, *Tresura psów służbowych. Ćwiczenia obrończe*
55. **W. Różycki**, *Podstawowe zabiegi resuscytacji wobec tonących*
56. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Cyberprzemoc*
57. **M. Król**, *Konwoje i doprowadzenia osób*
58. **K. Szczerbaty, K. Mikosza, T. Midro**, *Chemiczne środki obezwładniające stosowane przez polską Policję. Część I*
59. **G. Wiorowski, K. Lubryczyński**, *Tresura psów służbowych. Tropienie śladów ludzkich*
60. **L. Dyduch**, *Taktyka interwencji policyjnych wobec wybranych kategorii osób*

2012 r.

61. **A. Walasek**, *Tresura psów służbowych. Postuśnienie ogólne*
62. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Praktyczne wykorzystanie Systemu Poszukiwawczego Policji*
63. **Ł. Szwejkowski**, *Przestępstwa z nienawiści. Wybrane zagadnienia*
64. **Z. Mikulski**, *Motocyklowa asysta honorowa*

65. **A. Cholewski**, *Sposoby sprawdzania obiektów pod względem bezpieczeństwa minersko-pirotechnicznego*
66. **G. Leśniak, J. Kuźmiński, A. Wiśniewski**, *Kształtowanie ogólnej sprawności fizycznej w kontekście działań interwencyjnych funkcjonariuszy Policji*
67. **I. Kordas**, *Praktyczne aspekty pracy operacyjnej Policji. Tabele pomocnicze i założenia do ćwiczeń*
68. **A. Przekaziński, R. Szczech**, *Czas pracy kierowców*
69. **K. Bakalarczyk-Burakowska, P. Haraś, R. Lewandowski**, *Kazusy dotyczące zagadnień informatycznych*
70. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych z zakresu prewencji na szkoleniu zawodowym podstawowym*
71. **D. Golicki, H. Kowalik**, *Budowa i działanie broni palnej krótkiej. Pytania i odpowiedzi*
72. **M. Prokopczyk, R. Ośka, M. Hańczuk**, *Tresura psów służbowych. Wyszukiwanie zapachów materiałów wybuchowych*
73. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, M. Bocian**, *Bezpieczeństwo podczas hamowania awaryjnego*
74. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, M. Bocian**, *Pozycja kierującego za kierownicą*
75. **D. Baj, D. Bober**, *Kary i środki karne na gruncie Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń*
76. **D. Cyma-Końska**, *Interwencja policyjna wobec przemocy w rodzinie*
77. **K. Szczербaty, K. Mikosza, T. Midro**, *Chemiczne środki obezwładniające stosowane przez polską Policję. Część II*
78. **D. Chodziński**, *Pranie pieniędzy jako jedna z form działania zorganizowanych grup przestępczych*
79. **A. Rybicka-Nowek**, *Wybrane zagadnienia z zakresu praw człowieka. Poradnik dla nauczyciela policyjnego*
80. **J. Konieczny, B. Hajdacki**, *Pistolety maszynowe wykorzystywane w Policji*
81. **A. Walasek**, *Tresura psów służbowych. Psy do wyszukiwania zapachów narkotyków*
82. **S. Ronowicz, I. Bogusz, D. Śledziwski, W. Weremko**, *Podstawowe wiadomości z fotografii kryminalistycznej*

2013 r.

83. **M. Pilaciński, R. Szczech, D. Szymanik**, *Układy kierownicze pojazdów*
84. **I. Bogusz, M. Bogusz**, *Technika kryminalistyczna – ślady biologiczne*
85. **D. Bober, D. Baj**, *Odpowiedzialność dyscyplinarna policjanta*
86. **R. Kobryś**, *Potrącenie pieszego – wybrane zagadnienia z zakresu rekonstrukcji wypadku drogowego*
87. **Ł. Szwejkowski**, *Korupcja – wybrane zagadnienia*
88. **G. Jankowski**, *Etyka zawodowa policjanta w aspekcie wybranych przymiotów osobowych*
89. **M. Zbrzeźny, P. Mroczkowski, D. Kulikowski**, *Kierowanie ruchem drogowym*
90. **K. Mikosza**, *Rola i zadania Policji w zwalczaniu terroryzmu*
91. **R. Socha, M. Karpeta**, *Dziecko jako ofiara przemocy*
92. **D. Cyma-Końska**, *Zatrzymanie osoby jako środek przymusu*
93. **R. Maj**, *Poszukiwanie osób zaginionych oraz postępowanie w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości*
94. **M. Śrubka**, *Karnoprocesowe aspekty zabezpieczenia mienia*
95. **M. Lis-Walewska, A. Mańko-Czajka**, *Środki oddziaływania wychowawczego stosowane wobec sprawcy wykroczenia*
96. **B. Krzemiń**, *Resuscytacja krążeniowo-oddechowa (Basic Life Support – BLS)*
97. **A. Pawłowski, J. Pośpiech**, *Podstawy interwencji policyjnych ze szczególnym uwzględnieniem zasad podejmowania czynności wobec osób z zaburzeniami psychicznymi oraz nosicieli wirusa HIV*
98. **K. Zalewski**, *Zdarzenia zakłócające prawidłowy przebieg służby w PDOZ*
99. **G. Perz**, *Wybrane zagadnienia historii Policji*
100. **D. Szymanik**, *Oświetlenie nowoczesnych samochodów a bezpieczeństwo jazdy w warunkach nocnych*
101. **G. Winnicki**, *Zacięcia broni palnej krótkiej*

102. **K. Zaranek**, *Oględziny pojazdu jednośladowego na przykładzie motocykla Honda CBX 750*
103. **D. Śledziwski**, *Dowód osobisty – zabezpieczenia stwierdzające autentyczność dokumentu*
104. **I. Bogusz**, *Dokumentacja fotograficzna z oględzin miejsca zdarzenia z uwzględnieniem makrofotografii i fotografii w świetle UV*
105. **W. Nienałtowski, R. Nienałtowski**, *Administracyjno-prawne aspekty wydawania pozwoleń na broń palną*
106. **S. Hołoweńko, M. W. Jagielski, M. R. Szczęchi**, *Technika kierowania samochodem*
107. **D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko mieniu – w świetle aktualnego orzecznictwa*
108. **G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych z zakresu prewencji szkolenia podstawowego zawodowego (stan prawny na 3.12.2013 r.)*
109. **M. Śrubka**, *Przestuchanie świadka w procesie karnym*

2014 r.

110. **M. Walczuk, M. Bogusz, I. Bogusz**, *Ślady biologiczne – analiza mechanizmu powstawania plam krwi i możliwości jej wykorzystania w procesie wykrywczym*
111. **M. Łojek, J. Setniewska**, *Wybrane akty wykonawcze z zakresu kontroli ruchu drogowego*
112. **P. Kreczmański, P. Pińczuk**, *Tresura psów służbowych. Szkolenie psów tropiących*
113. **M. Śrubka, B. Waszkiewicz**, *Postępowanie sprawdzające i postępowanie w niezbędnym zakresie (art. 307 i 308 kpk)*
114. **D. Boruszewski, M. Jackowski, S. Hołoweńko**, *Wymagane dokumenty podczas wykonywania przewozu drogowego*
115. **A. Rybicka, K. Winnicka**, *Legitymowanie osób transeksualnych*
116. **L. Dyduch, K. Świerczewski, W. Biedrzycki**, *Użycie lub wykorzystanie środków przymusu bezpośredniego przez policjantów*
117. **A. Idzikowski**, *Szkolenie strzeleckie. Bezpieczeństwo – charakterystyka zagadnienia*
118. **A. Mańko-Czajka**, *Postępowanie przyspieszone w sprawach o wykroczenia*
119. **D. Cyma-Końska**, *Zatrzymanie osoby jako środek przymusu (wydanie II)*
120. **K. Bakalarczyk-Burakowska, R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Krajowy System Informacyjny Policji w teorii i praktyce. Ćwiczenia*
121. **S. Klimaszewski**, *Wybrane elementy postępowania w sprawach nieletnich – część I*
122. **M. Śrubka, B. Waszkiewicz**, *Świadek wykroczenia*
123. **S. Ronowicz**, *Fotografia kryminalistyczna. Przewodnik do prac praktycznych*
124. **W. Biedrzycki, K. Świerczewski**, *Charakterystyka funkcjonowania dzielnicowego w Policji*
125. **R. Nienałtowski**, *Wybrane przestępstwa i wykroczenia dotyczące broni palnej i amunicji*
126. **W. Weremko**, *Dokumentacja uzupełniająca z oględzin miejsca zdarzenia. Szkice i plany*
127. **D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu – w świetle aktualnego orzecznictwa*

2015 r.

128. **M. Śrubka, D. Korolczuk, A. Przybylik**, *Policjant jako oskarżyciel publiczny w sprawach o wykroczenia*
129. **P. Chelber, P. Winnicki**, *Podstawy tęczności w Policji*
130. **K. Bakalarczyk-Burakowska, R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Przygotowanie policjanta do wykorzystania przez Policję drożki prawnej Schengen*
131. **M. Śmiałek**, *Subkultury młodzieżowe w Polsce – wybrane zagadnienia*
132. **J. Misiak, J. Golał**, *Karne i administracyjne aspekty wprowadzenia do obrotu paliwa niespełniającego norm jakościowych. Wpływ wadliwego jakościowo paliwa na środowisko naturalne*
133. **R. Lewandowski, T. Siemianowski**, *Zastrzeżenie dokumentów tożsamości – System Dokumenty Zastrzeżone*

- 134. M. Komosiński, A. Pawłowski, C. Suszyński**, *Zasady przyjmowania, przekazywania i zwalniania osób umieszczonych w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia*
- 135. R. Rozenek**, *Wideorejestratory PolCam i Videorapid 2. Obsługa urządzeń*
- 136. L. Dyduch**, *Bezpieczeństwo w czasie realizacji czynności i działań policyjnych*
- 137. I. Bogusz, M. Bogusz**, *Ślady kryminalistyczne – dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego*
- 138. A. Czekaj, R. Grabski**, *Obserwacja jako metoda pracy operacyjnej (poufne)*
- 139. R. Grabski, A. Czekaj**, *Błędy występujące w obserwacji (poufne)*
- 140. G. Sadowski, Z. Herbuś**, *Sposoby radzenia sobie ze stresem podczas prowadzenia obserwacji (poufne)*
- 141. D. Baj, D. Bober, J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego w świetle aktualnego orzecznictwa*
- 142. R. Rozenek, J. Przasnyski, M. Gemza**, *Kwalifikacja zdarzeń drogowych oraz polecenia i sygnały wydawane przez policjanta na miejscu zdarzenia drogowego*
- 143. M. Śrubka**, *Formy popełnienia przestępstwa*
- 144. R. Idzikowski**, *Analiza wykroczenia z art. 86 i 87 kw*
- 145. J. Golał**, *Wybrane przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości i wiarygodności dokumentów – z przykładami aktualnego orzecznictwa*
- 146. M. Jackowski**, *Procedury postępowania policjanta przy wypadku z udziałem pojazdu przewożącego żywe zwierzęta*
- 147. D. Cyma-Końska, R. Wójcik**, *Kontrola osobista a przeszukanie*
- 148. L. Dyduch**, *Znaczenie odprawy do służby prewencyjnej*
- 149. A. Twardo**, *Przyjmowanie i pobyt osób doprowadzonych do izb wytrzeźwień*

2016 r.

- 150. R. Kobryś, R. Kuchar, J. Kozłowski**, *Zasady ogólne stosowania urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wyciąg z przepisów, wydanie II poprawione*
- 151. Ł. Wilczak, W. Kucyk**, *Ogniowy sposób inicjowania wybuchu*
- 152. A. Krajewska, D. Baj, R. Wróblewski**, *Immunitet dyplomatyczny – historia, zakres, obowiązywanie na gruncie prawa karnego i prawa wykroczeń*
- 153a. G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część I*
- 153b. G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część II*
- 154. A. Twardo**, *Policyjne izby dziecka – zarys problematyki*
- 155. K. Świerczewski**, *Wybrane zagadnienia dotyczące zatrzymania osób przez Policję*

2017 r.

- 156. K. Bakalarczyk-Burakowska**, *Ochrona praw autorskich materiałów publikowanych w Internecie*
- 157a. G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część I. Wydanie II uzupełnione*
- 157b. G. Perz, L. Dyduch**, *Wybrane akty prawne do realizacji zajęć dydaktycznych w zakresie służby prewencyjnej Policji. Część II. Wydanie II uzupełnione*
- 158. E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu wstępu do prawoznawstwa oraz prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń*
- 159. E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu przepisów karnych ustaw szczególnych*
- 160. L. Dyduch**, *Korzystanie przez policjantów z pomocy określonych prawnie podmiotów podczas wykonywania obowiązków służbowych*
- 161. R. Idzikowski**, *Instytucja świadka w procesie karnym*

162. **E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu prawa karnego procesowego*
163. **E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu wykonywania poleceń uprawnionych organów oraz udzielania pomocy i asysty*
164. **E. Jakimiuk**, *Wybrane akty prawne z zakresu procesowego prawa wykroczeń*
165. **W. Weremko**, *Dowód osobisty „wzór 2015” – zabezpieczenia* (opublikowane tylko w wersji elektronicznej)
166. **M. Lis-Walewska, J. Golał**, *Wybrane wykroczenia i przestępstwa popełniane na wodach i terenach przyrodnych*
167. **T. Midro**, *Bezpieczeństwo imprez masowych*

2018 r.

168. **M. Śmiałek**, *Mediacja w sprawach nieletnich (wybrane zagadnienia)*
169. **M. Wawryn**, *Doprowadzenie osoby w celu wytrzeźwienia*
170. **J. Misiak, K. Smolarek**, *Wybrane aspekty instytucji świadka incognito*
171. **K. Rejmer**, *Urowadzenie dla okupu – rys ogólny i aspekty prawne*
172. **D. Golicki**, *Budowa i działanie broni palnej długiej. Pytania i odpowiedzi*
173. **Z. Mikulski**, *Rodzaje i sposoby oznaczeń umożliwiających identyfikację pojazdu*
174. **E. Jakimiuk**, *Część szczególna materialnego prawa wykroczeń – przewodnik i ćwiczenia*
175. **L. Dyduch**, *Wybrane aspekty taktyki interwencji policyjnych. Część I. Bezpieczeństwo*
176. **R. Nienałtowski**, *Organizacja i zasady funkcjonowania Przyjaznego Pokoju Przesłuchań Dzieci*
177. **E. Jakimiuk**, *Elementy wstępu do prawoznawstwa oraz część prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń – przewodnik i ćwiczenia*
178. **D. Chęsy, L. Dyduch**, *Żebractwo jako zjawisko patologii społecznej*
179. **M. Wysocka**, *Ustawowe znamiona wybranych wykroczeń przeciwko mieniu – tablice poglądowe z komentarzem*

2019 r.

180. **K. Świerczewski**, *Wybrane zagadnienia dotyczące doprowadzeń osób przez Policję – przepisy prawne*
181. **J. Kuźmiński**, *Współdziałanie patrolu dwuosobowego podczas zatrzymania niebezpiecznej osoby poruszającej się pojazdem. Wybrane przepisy prawne*
182. **K. Puławska, M. Komosiński**, *Zasadność legitymowania osób*
183. **M. Lis-Walewska**, *Pouczenie oraz mandat karny jako środki prawne reakcji na wykroczenia*
184. **C. Suszyński**, *Taktyka realizacji pościgów policyjnych*
185. **L. Dyduch**, *Wybrane aspekty taktyki interwencji policyjnych. Część II. Odpowiednia taktyka interwencji*
186. **J. Golał, D. Baj**, *Wybrane przestępstwa przeciwko życiu. Znamiona oraz aktualne orzecznictwo*
187. **J. Misiak, K. Smolarek**, *Osoba najbliższa w procesie karnym. Wybrane aspekty*
188. **M. Bojanowski, M. Śrubka**, *Zabezpieczenie majątkowe i tymczasowe zajęcie mienia ruchomego w postępowaniu przygotowawczym*
189. **K. Winnicka**, *Postępowanie z osobami znajdującymi się pod wpływem alkoholu*
190. **E. Ciborowska**, *Wybrane okoliczności wyłaczające bezprawność czynu i winę*

2020 r.

191. **M. Śmiałek**, *Patologie społeczne – Wybrane zagadnienia*
192. **K. Rosłaniec, K. Franckiewicz**, *Nowe uprawnienia Policji. Wybór przepisów*
193. **A. Twardo**, *Obowiązki oraz prawa osoby umieszczonej w PDOZ*
194. **A. Twardo**, *Sprawdzanie osób oraz kontrola pomieszczeń w PDOZ*

195. **A. Twardo**, *Wydarzenia nadzwyczajne w PDOZ. Zarys problematyki*
196. **L. Dyduch**, *Wybrane aspekty taktyki interwencji policyjnych. Część III. Realizacja interwencji wobec niektórych kategorii osób*
197. **A. Łopuszyński**, *Poszukiwania osób zaginionych*
198. **K. Lubryczyński**, *Szkolenie psa jako środka przymusu bezpośredniego*
199. **W. Nawrocki**, *Policja w walce z uprawą konopi na podstawie polskiego ustawodawstwa*
200. **A. Rogowski**, *Funkcjonowanie i wykorzystywanie systemów informatycznych w Policji*
201. **R. Lewandowski**, *Instrukcja użytkownika terminala mobilnego BLUEBIRD EF500R oraz aplikacji SWD KLIENT MOBILNY2*
202. **D. Chodziński**, *Przeszukanie osób, pomieszczeń i rzeczy*
203. **P. Kaliński**, *Pełnienie służby patrolowej przez policjantów*
204. **A. Wiśniewski**, *Taktyka i techniki interwencji. Zadania praktyczne dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego*
205. **W. Biedrzycki**, *Rola i zadania dzielnicowego i kierownika dzielnicowych w Policji*
206. **T. Midro**, *Zasady zachowania się policjantów oraz ich umundurowanie. Wybrane akty normatywne. Część I*
207. **J. Golat, M. Brudnicka**, *Ustawowe znamiona wybranych przestępstw przeciwko mieniu w świetle orzecznictwa sądowego*
208. **D. Chęsy**, *Problematyka dowodzenia w sytuacjach szczególnych – ujęcie policyjne*

ISBN 978-83-66957-04-6